

Na tričku mají Havla, ale svobodu berou, nedávají. Šéf Svobodných byl ostrý

- CZ24 News | 19. listopadu 2023

ČESKO: LISTOPAD 1989 - POŘÁD JE CO SLAVIT? „Nedělám si iluze, že bychom sklouzli do ekonomického růstu, a naopak bychom měli připravovat vládu, která by měla tohle všechno napravit,“ uvedl předseda Svobodných, právník Libor Vondráček. Vypočítal jednoznačně, kdo vyhlašoval boj s dezinformacemi, kdo se podílel na pandemii strachu z koronaviru atd. a dal i zcela konkrétní příklad, jak reaguje starší generace a senioři.

Připomínáme si výročí 17. listopadu 1989, do jaké míry jsme vlastně svobodní, podle řady lidí dostáváme v tomto směru dost na frak, automaticky se totiž nedědí z generace na generaci...

Vnímám, že v roce 1989 nastal velice správný odklon od vlády jedné strany. Byl to pozitivní krok. My jsme v tu chvíli nabyli svobodu, kterou jsme tu neměli. Probíhaly skutečně demokratické volby, nejen hra na volby a bylo nastartováno něco, co si musíme chránit. Je tedy otázkou, jestli nám pomalu ale jistě svobody neubývají. Všímám si spousty trendů, které bych mohl označit za ubývání svobody a my na ně často upozorňujeme, takže se můžeme o některých z nich pobavit.

Jak benefity přinesla sametová revoluce podle vás a jaká negativa?

Pozitiva nám nakonec ukážou, o co všechno jsme začali přicházet. Co nám přineslo pozitivního byla svoboda slova jako základ všeho pozitivního, pokud není svoboda projevu, tak se nemůžeme bavit jako političtí konkurenti, vzájemně se kritizovat, nabízet lidem řešení, to je bod číslo jedna, a to je nejzásadnější a dovolujeme si to relativizovat. Určitě nemůžu souhlasit, když náš pan ministr vnitra velice rád opakuje, že svoboda slova musí mít určité hranice a že je potřeba bojovat s dezinformátory a zavírat lidi, kteří se projevují nějakým způsobem. Boj s dezinformacemi vyhlašoval dokonce předtím, než začala válka na Ukrajině.

Myslím si, že samotná revoluce moc negativ nepřinesla, snad možná jen to, že jsme se nedokázali dostatečně dobře vypořádat s lidmi, kteří byli funkcionáři bývalého režimu, a kteří po dlouhou dobu třeba brali vyšší důchody a tam si vydělali více než lidé některých renomovaných profesí, a i za našeho režimu z toho těžili. Za mě jsme se nedostatečně vypořádali tady s tímto. Spoustu archivů, např. Cibulkovy seznamy, mohly být zveřejněny dříve, některé nejsou zveřejněny do dnes. Některé materiály se nedochovaly a myslím si, že kdyby ty věci byly dostatečně zveřejněné, tak dneska nemůže sedět prominentní komunista a prominentní člen KSČ, včetně toho, že byl rozvědčíkem, na Hradě. Pokud bychom tu diskusi udělali v dostatečné míře, tak si myslím, že už by dneska nikoho nenapadlo někoho takového volit do takto vysoké ústavní funkce.

Ti, kteří žili v době do sametové revoluce a mají osobní zkušenosti s prožitím období socialismu nebo s budováním socialismu, jaké od nich slyšíte reakce? Jaké slyšíte reakce od lidí ve věkové kategorii seniorů a starších?

Zrovna můžu zmínit reakci jednoho našeho dlouholetého člena, člověka, který byl dokonce 17. listopadu na náměstí, byl následně prvním starostou Jáchymova po převratu a ten samozřejmě vnímá velice citlivě, když se dnešní generace nedokáže třeba tak úplně citlivě postavit za svobodu, že jsme třeba v covidovém období svobodu lacino obětovali za to, že nám někdo slíbil bezpečí, ale to, že jsme svobodu ztratili, dojem nebyl.

Vnímám, že lidé, kteří si svobodu přáli a byla to drtivá většina obyvatel v roce 1989, drtivá většina obyvatel vnímala, že centrální řízení a způsob vedení státu, který tady byl čtyřicet let, vede k velké degradaci a svobodu jako hodnotu chtěli získat. I lidé, kteří se toho osobně zúčastnili, jsou velice rozčarovani z toho, jak dnešní společnost lacino o svobodu přichází.

Hovoří se stále o hodnotách Václava Havla, pokud o nich lze hovořit. Jak se v praxi interpretují jeho hodnoty?

Václav Havel byl osobností, která je úzce spojená s událostmi roku 1989. Sám za sebe vnímám, že dneska nám svobodu berou ti, kteří chodí s Václavem Havlem na tričku. Přejde mi to paradoxní až cynické a v této souvislosti musím upozornit, že na Hradě máme bývalého rozvědčíka a prominenta KSČ a v tomto smyslu vnímám, že není dobré mluvit za nikoho, kdo tady dneska není a s nějakou sebejistotou říkat, že by ten člověk říkal to nebo něco jiného. Václava Havla si nijak neidealizují a myslím si, že to byl člověk stejně jako každý jiný měl mnoho chyb. A co se týče toho, jakým způsobem působil v politických funkcích, vnímám, že byla z jeho strany velice škodlivá ideová neukotvenost. Že jsme se nevypořádali s bývalými prominenty komunistického režimu je zásluhou toho, že Václav Havel se ocitl v pozici, ve které asi nedokázal udržet nějaký politický směr. Tohle vnímám z mého pohledu i jako selhání Václava Havla, že se více nezasloužil, abychom se skutečně s těmito lidmi, kteří nesvobodný režim využívali ve svůj prospěch, vypořádali.

Co se týká nedávné minulosti, období koronavirové epidemie, války na Ukrajině v kontextu výročí, co na to říci?

Já bych dneska zpětně právě v souvislosti s koronavirovou epidemií situaci nazval spíš jako pandemie strachu z covidu. Pandemie strachu napáchala daleko více škod než samotná nemoc, která bohužel mnoho lidí stála život, ale to, co se dělo v souvislosti s tím, napáchalo škody daleko větší. Dokonce jsme v některé době zakázali pohyb v rámci okresů, stejní lidé, kteří tady toto dopustili, dneska hájí svobodu migrantů, kteří se účastní masové migrace, nelegálních migrantů, např. paní pirátka europoslankyně Markéta Gregorová, že je potřeba jim svobodu pohybu nezakazovat a o migranty se nějak postarat, to mi přijde skutečně cynické, když lidé, kteří připustili na jedné straně omezování svobody pohybu vlastních občanů v době koronaviru, dneska hájí svobodu pohybu úplně cizích lidí.

Hospodářská komora všechny ujistila, jak se nám žije stále lépe a k výročí jsme dostali dárek v podobě tiskové zprávy o tzv. pasti středních příjmů. Ostatně životní úroveň se zdvojnásobila, když už hovoříme o výročí. Sněmovní jednání o cenách energií v příštím roce skončilo bez výsledku. O čem to svědčí?

Já vnímám, že nepochybně je velice alarmující, že jsme se jako jediná země Evropské unie nedokázali vrátit na úroveň roku 2019. Jsme jediná země, která je na tom hůř, než před koronavirovou krizí. Tím pádem nemohu souhlasit se závěry Hospodářské komory, že stále rosteme, každopádně toho musíme změnit mnoho. To jsou čísla, jednoznačně to ukazují, a nedají se okecat. To jsou prostě výsledky této a předchozí vlády, kdy dostali naši republiku do ekonomického rozvratu, co se týká veřejných financí a nacházíme se v situaci, kdy máme obří inflaci a mnoha dalšími kroky zastavili ekonomiku, takže my se dneska nacházíme v situaci, kdy tady máme na jednu stranu obří inflaci, stagnaci ekonomiky, tento jev se nazývá stagflace a je to zásadní problém. Bohužel neblýská se na lepší časy, i tato vláda se podílí na přijímání nejružnější legislativy, která podnikatelům komplikuje život a současně v tuto chvíli schválila, že budou opět podnikatelé a občané platit na solární barony formou příspěvku OZE, a tím, že se nám budou zdražovat energie bude se nám zdražovat všechno další.